

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ในปี ค.ศ. 1984 สมาคมแพทย์แห่งโลก (World Medical Association) ซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศของวิชาชีพแพทย์ได้จัดการประชุมนานาชาติที่กรุงเจนีวาโดยมีวัตถุประสงค์จะปรับปรุงคำปฏิญาณของฮิปโปเครติสให้ทันสมัย หลังจากนั้นได้มีการประชุมอีกหลายครั้งในปี ค.ศ. 1949, 1968 และล่าสุดในปี ค.ศ. 1988 ที่อิตาลีโดยเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการทดลองในมนุษย์และสิทธิผู้ป่วย ในซีกโลกตะวันออก มีหลักฐานความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมการแพทย์กับศาสนา เช่น อินเดียมีหลักฐานอยู่ในคัมภีร์ฤคเวทและอายุรเวท ในอารยธรรมจีนมีการอ้างอิงหลักปรัชญาเต๋า ในประเทศไทยซึ่งยึดหลักพุทธศาสนามีหลักการห้ามมนุษย์พันทุข์และเห็นการเกิด แก่ เจ็บ ตายเป็นเรื่องธรรมชาติ พระสงฆ์มีบทบาทมากในด้านจิตใจและการรักษาโรคโดยใช้สมุนไพร การแพทย์แผนตะวันตกได้เข้ามามีบทบาทในประเทศไทยจากการเผยแพร่ของแพทย์มิชชันนารีจากประเทศตะวันตกในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์

วิชาชีพแพทย์เป็นหนึ่งในวิชาชีพที่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นหนึ่งในวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ การเกิด แก่ เจ็บ และตาย จึงทำให้ในปัจจุบันในทางกฎหมายได้มีกฎหมายหลายฉบับเกี่ยวข้องกับวิชาชีพแพทย์ โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคดีทางการแพทย์ ได้แก่ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริ โภค พ.ศ. 2551 อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากฎหมายฉบับดังกล่าวจะนำมาใช้ในการพิจารณาคดีทางการแพทย์ แต่จากการศึกษาและวิเคราะห์ ผู้เขียนเห็นว่า กฎหมายฉบับดังกล่าวยังไม่เหมาะสมกับการนำมาใช้ในการพิจารณาคดีทางการแพทย์หลายประการ โดยเฉพาะในประเด็นที่ผู้เขียนได้ทำการศึกษาวิเคราะห์นี้ ประกอบด้วย

- 1) ปัญหาเกี่ยวกับภาระการพิสูจน์ในคดีทางการแพทย์ จากการศึกษาพบว่า พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริ โภค พ.ศ. 2551 มาตรา 4 กำหนดให้มีตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีผู้บริ โภค ไกล่เกลี่ย บันทึกรายงานและตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐาน รวมทั้งดำเนินการให้มีการคุ้มครองสิทธิของคู่ความ ทั้งก่อนและระหว่างการพิจารณา และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีในคดีผู้บริ โภค พ.ศ. 2551 เพื่อให้ศาลมีเครื่องมือที่สำคัญในการทำหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ก็เพื่อให้ประชาชนโดยเฉพาะผู้บริ โภคสามารถเข้าถึงความยุติธรรมจากศาลได้โดยง่าย โดยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีในชั้นของการรวบรวมข้อเท็จจริงและการพิจารณาสืบพยานในชั้นสืบพยานจะช่วยให้ศาลเข้าใจข้อเท็จจริงและประเด็นชัดเจนยิ่งขึ้น อันจะช่วยเหลือให้ศาลมีบทบาทในเชิงรุกมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เจ้าพนักงานคดียังมีบทบาทสำคัญในการให้ความช่วยเหลือผู้บริ โภคในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ และการบันทึกคำฟ้องด้วยวาจา ซึ่งกฎหมายต้องการผลักดันและช่วยเหลือให้ผู้บริ โภคสามารถดำเนินคดีด้วยตนเองได้

2) ปัญหาเรื่องอายุความในการฟ้องร้องคดี จากการศึกษาพบว่าปัจจุบันตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริ โภค พ.ศ. 2551 มาตรา 14 ได้อุดช่องว่างดังกล่าว โดยกำหนดว่า หากมีการเจรจาไกล่เกลี่ยเรื่องค่าเสียหายระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจหรือผู้บริ โภค ให้ถือว่าอายุความสะดุดหยุดอยู่ระหว่างนั้นจนกว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะบอกเลิกการเจรจา โดยวางหลักไว้ว่า “มีการเจรจาเกี่ยวกับค่าเสียหายที่พึงจ่ายระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจและผู้บริ โภคหรือผู้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้บริ โภค ให้อายุความสะดุดหยุดอยู่ไม่นับในระหว่างนั้น จนกว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้บอกเลิกการเจรจา” จากหลักเกณฑ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น หากมีการเจรจาระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจกับผู้บริ โภคเกี่ยวกับค่าเสียหายที่จะต้องชำระกัน อายุความในการฟ้องคดีก็จะสะดุดหยุดอยู่ในระหว่างนั้น หากการเจรจาไม่เป็นผลและยุติลงเมื่อใด อายุความจึงจะเริ่มเดินต่อไปอีกครั้ง เท่ากับเป็นการขยายระยะเวลาให้กับผู้บริ โภคให้ยังคงมีสิทธิในการฟ้องคดีต่อไปในระหว่างการเจรจา ซึ่งในประเด็นนี้ จะเห็นได้ว่ากฎหมายให้ความสำคัญคุ้มครองผู้บริ โภคเป็นอย่างมาก แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญคุ้มครองแพทย์ ซึ่งเป็นเจ้าของคลินิกเท่าที่ควร จึงส่งผลให้ในทางปฏิบัติแพทย์ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ เพราะเกรงกลัวต่อกฎหมายและกลัวมีความผิด

3) การจัดตั้งกองทุนให้ความช่วยเหลือในคดีทางการแพทย์ จากการศึกษาพบว่า หากพิจารณาถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นในคดีทางการแพทย์นั้น จะเห็นได้ว่า ในช่วงเวลาที่เกิดความเสียหายจนกระทั่งถึงกระบวนการตัดสินคดีของศาลเพื่อให้ฝ่ายใดเป็นฝ่ายชนะหรือแพ้คดีนั้น สิ่งหนึ่งที่สำคัญคือ ทั้งสองฝ่ายต่างได้รับความเสียหาย ฉะนั้น การมีกองทุนคุ้มครองในคดีทางการแพทย์ โดยกำหนดขึ้นมาให้เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่คุ้มครองและให้ความช่วยเหลือในคดีทางการแพทย์จึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อเป็นทุนสำหรับการเยียวยาความเสียหายในเบื้องต้น และเพื่อเป็นการกำหนดรูปแบบของกองทุนให้เข้าถึงภาระหน้าที่ตรงตามที่กฎหมายกำหนดให้ชัดเจนในการปกป้องคุ้มครองผู้บริ โภค

จากผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้างต้น จึงเป็นที่มาของนำมาสู่ข้อเสนอแนะ ซึ่งจะกล่าวต่อไปในหัวข้อที่ 5.2

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากที่ได้มีการทบทวนงานวรรณกรรมในบทที่ 2 และบทที่ 3 และวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับความรับผิดชอบของแพทย์ในคดีทางการแพทย์ในบทที่ 4 ทำให้ได้มาซึ่งปัญหา และนำมาสู่แนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

1) ปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาพิสูจน์ในคดีทางการแพทย์

แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริ โภค พ.ศ. 2551

จากเดิม มาตรา 29 บัญญัติว่า “กำหนดให้ภาระการพิสูจน์ข้อเท็จจริงต่าง ๆ เป็นหน้าที่ของฝ่ายผู้ถูกฟ้อง ซึ่งการฟ้องคดีแพ่งทั่วไป ภาระการพิสูจน์ส่วนใหญ่จะต้องเป็นของฝ่ายผู้ฟ้องคดี”

แก้ไขเพิ่มเติม เป็น

มาตรา 29 บัญญัติว่า “กำหนดให้ภาระการพิสูจน์ข้อเท็จจริงต่าง ๆ เป็นหน้าที่ของฝ่ายผู้ถูกฟ้อง ซึ่งการฟ้องคดีแพ่งทั่วไป ภาระการพิสูจน์ส่วนใหญ่จะต้องเป็นของฝ่ายผู้ฟ้องคดี

ในคดีทางการแพทย์ให้การพิสูจน์พยานหลักฐานเป็นระบบไต่สวนโดยแท้จริงและศาลมีอำนาจในการค้นหาความจริง โดยศาลมีบทบาทหน้าที่ทั้งการสอบสวนและการพิจารณาพิพากษาศาล ศาลมีอำนาจที่จะสืบพยานเพิ่มเติมหรือลดสืบพยาน ทั้งนี้เพื่อค้นหาให้ได้ข้อเท็จจริงใกล้เคียงความจริงมากที่สุด”

2) ปัญหาเรื่องอายุความในการฟ้องร้องคดี

แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริ โภค พ.ศ. 2551

จากเดิม มาตรา 14 บัญญัติว่า “มาตรา 14 ถ้ามีการเจรจาเกี่ยวกับค่าเสียหายที่พึงจ่ายระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจและผู้บริ โภค หรือผู้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้บริ โภค ให้อายุความสะดุดหยุดอยู่ไม่นับในระหว่างนั้นจนกว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้บอกเลิกการเจรจา”

แก้ไขเพิ่มเติม เป็น

มาตรา 14 บัญญัติว่า “ถ้ามีการเจรจาเกี่ยวกับค่าเสียหายที่พึงจ่ายระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจและผู้บริ โภค หรือผู้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้บริ โภค ให้อายุความสะดุดหยุดอยู่ไม่นับในระหว่างนั้นจนกว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้บอกเลิกการเจรจา

ในคดีทางการแพทย์ควรให้นำหลักเกณฑ์เรื่องอายุความสะดุดหยุดลงในคดีแพ่งทั่วไปมาใช้บังคับด้วย”

3) การจัดตั้งกองทุนให้ความช่วยเหลือในคดีทางการแพทย์

เนื่องด้วยความเสียหายที่เกิดขึ้นในคดีทางการแพทย์นั้น ในช่วงเวลาที่เกิดความเสียหายจนกระทั่งถึงกระบวนการตัดสินคดีของศาลเพื่อให้ฝ่ายใดเป็นฝ่ายชนะหรือแพ้คดีนั้น สิ่งหนึ่งที่สำคัญคือ ทั้งสองฝ่ายต่างได้รับความเสียหาย

ดังนั้น ผู้เขียนจึงเห็นควรมีการจัดตั้งกองทุนคุ้มครองในคดีทางการแพทย์ โดยกำหนดขึ้นมาให้เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่คุ้มครองและให้ความช่วยเหลือในคดีทางการแพทย์ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อเป็นทุนสำหรับการเยียวยาความเสียหายในเบื้องต้น และเพื่อเป็นการกำหนดรูปแบบของกองทุนให้เข้าถึงภาระหน้าที่ตรงตามที่กฎหมายกำหนดให้ชัดเจนในการปกป้องคุ้มครองผู้บริโภค